

MACA-23
040-08

мастер академске студије архитектуре

назив предмета усмерење	КОНТИНУИТЕТ У РАЗВОЈУ ГРАДОВА сви модули	година	друга
изборна група	урбанизам 3	семестар	3
наставник	др Ратка Чолић, доцент	статус	изборни
E-mail контакт	colic.ratka@gmail.com	ЕСПБ	2
учесници у настави		часови активне наставе	
		предавања	
		вежбе	
		др. облици	
		сам.истр.рад	
		остали часови	
сарадници			
координатор СЦ	др Урош Радосављевић, в. проф.		
пожељне квалификације за пријем студената	Способност за истраживачки рад и критички приступ, способност за тимски и креативан рад		

садржај предмета

циљ:

Циљ предмета је да студенти стекну разумевање, овладају методама и практичним знањима из области политика урбаног развоја. То подразумева јачање критичке свести, информисаност о актуелним истраживањима и савременој пракси политика урбаног развоја у земљама ЕУ; развијање систематичног и детаљног познавања праксе управљања територијом и урбаним развојем; и развијање преносивих и професионалних вештина које ће омогућити студентима да покажу иницијативу и личну и професионалну одговорност.

теоријска и практична настава:

Теоријска настава:

Политике урбаног развоја обухватају мере подстицања одрживог и интегралног урбаног развоја и урбане обнове. Под политикама се подразумевају мере, планови, програми, пројекти, буџети и процедуре- односно сви концепти и активности које се користе да би се решили проблеми. Поред традиционалних инструмента урбанистичког планирања, улога политика постаје све значајнија у контексту управљања територијом и урбаним развојем. Слично многим европским земљама, кроз најновију иницијативу из 2017. године за израду Националне политике одрживог и интегралног урбаног развоја и Србија чини напоре да повеже управљање територијом са потенцијалима, проблематиком и могућностима финансирања и реализације. Националну политику чини сет одлука, којима се промовише дугорочни трансформативни, продуктивни, инклузивни и резилјентан урбани развој.

Практична настава:

Задатак је базиран на раду у радионицама где студенти заједнички истражују политике урбаног развоја, тематски и проблемски одређене - становање, запошљавање и локална економија, урбано сиромаштво, интеграција избеглица и миграната, одрживо коришћење земљишта, адаптације на климатске промене, урбана мобилност, квалитет ваздуха, дигитална транзиција и др.). Студенти сагледавају савремену проблематику урбаног развоја локалног контекста и утицаје ЕУ (EU Urban Agenda) и осталих политика урбаног развоја (SDGs, UN-HABITAT New Urban Agenda) на конкретном примеру.

метод извођења наставе:

предавања, групне дискусије, радионица и самоостални рад коришћењем литературе

основна литература:

Crosby, B.C. & Bryson, J.M. (2005) Leadership for the Common Good. Tackling Public Problems in a Shared-Power World. Jossey-Bass, San Francisco, Second edition.
<http://www.saigontre.com/FDFiles/LeadershipForTheCommonGood.pdf>
Čolić, R., Milovanović Rodić, D., Maruna, M. (2017). Instrumenti upravljanja urbanim razvojem u novom legalnom okviru/ Urban governance instruments in the new legal framework, u Planska i normativna zaštita prostora I životne sredine, X Naučno-stručni skup sa međunarodnim učešćem. Asocijacija prostornih planera Srbije i Univerzitet u Beogradu-Geografski fakultet. Subotica –Palić, 11-13. maj 2017. godine. str: 105-112. EU Urban Agenda (2016)
http://urbanagendaforthe.eu/wp-content/uploads/2016/05/Pact-of-Amsterdam_v7_WEB.pdf

ИСХОДИ

-
- 1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.
Студент ће имати способност да:
- 1. припреми и представи пројекте објеката различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
 - 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
 - 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.
-
- 2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.
Студент ће имати знање о:
- 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објеката;
 - 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
 - 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.
-
- 3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.
Студент ће имати знање о:
- 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
 - 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
 - 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и репрезентације.
-
- 4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.
Студент ће имати знање о:
- 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједница;
 - 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
 - 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.
-
- 5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потребама и тежњама корисника објеката;
 - 2. утицајима објеката на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
 - 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.
-
- 6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитеката према клијентима, корисницима објеката, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
 - 2. улози архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
 - 3. могућем утицају пројеката за изградњу на постојеће и будуће заједнице.
-
- 7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
 - 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
 - 3. доприносима архитеката и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.
-
- 8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
 - 2. стратегијама за изградњу објеката и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
 - 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.
-
- 9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЂЕНОСТИ.
Студент ће имати знање о:
- 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
 - 2. системима за постизање комфора околине према принципима одрживог развоја;
 - 3. стратегијама за пројектовање инфраструктуралних мрежа објеката (водовод и канализација, електроинсталције и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.
-

10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.

Студент ће имати вештине да:

- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
- 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
- 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.

11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.

Студент ће имати знање о:

- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
- 2. Професионалним међу-односима појединаца и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурама;
- 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надлазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

оцењивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом. У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	50	завршни испит	50
активност у току семестра	20	тематско истраживање	40
колоквијум 1	15	усмени испит	10
колоквијум 2	15		

термински план

недеља	датум	опис тематских јединица
1		Увод у предмет, објашњење теме и задатка. Појам политика и разумевање политика урбаног развоја у савременом граду
2		Међународне, ЕУ политике (урбаног) развоја, националне и локалне-
3		Проблеми и изазови, глобални и локални контекст
4		Принципи и тематика политика урбаног развоја, глобални и локални контекст
5		Национална политика одрживог и интегралног развоја Републике Србије
6		Фондови као подршка политикама урбаног развоја
7		Институције и капацитети
8		Формулисање политика, писане и неписане политике
9		Колоквијум 1 – разумевање предавања
10		Радионица и групна дискусија- тематско истраживање
11		Радионица и групна дискусија- тематско истраживање
12		Радионица и групна дискусија- тематско истраживање
13		Радионица и групна дискусија- тематско истраживање
14		Колоквијум 2 – формулисање локалних политика урбаног развоја – презентација радова
15		Припрема за испит